

KUN-SZT-MÁRTON és VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetiközlöny.

ELŐFIZETÉSI ÁRA :		
Égész évre	---	4 ft.
Félévre	---	2 ft.
Egyes szám ára 10 kr.		
A hirdetési díjak előre fizetendők.		

MEGJELEN VÁSÁRNAP REGGEL.

Feloldó szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
CSANÁDY JÓZSEF.

HIRDETÉSI DÍJAK:
Egy hasábos petisorsonként 10 kr.
NYILTERI KÖZLEMÉNYEK:
Petisorsonként 24 kr. — Helyegj 30 kr. külön fizetendő.

PÜNKÖSD.

A lángnyelveknek ünnepe minden bizonnyal áll a magyar nemzet abban a hitében, hogy ez a magyar föld, melyet vér termékenyített meg, hősök porait tettek kalásztörővé, időtlen időkig a magyar nemzeté lesz.

Az apostolok tüzes szavaiból ime erős hit fejlődött, mely benne gyökerezik a szivekben s onnan sem kétségbeesés, sem a rossz idők csapása, sem ellenség gonosz támadása soha ki nem irtja többé.

Hissen rossz időben van most is elég részünk.

Hiányzik a kenyér asztalunkról... Verejtkező munkának nem fizet annyit a fáradsága, amennyi elhullott veritékének pótlására kell s ez a gabonatermő ország félelemmel, visszafojtott lélekzettel lesi az új kalász fakadását, új gabona érését, fűszál serkedését, gyümölcsfa virágának hullását...

És ebben a bizalomban benne van a magyar nép bizó hite a magyarok Isteneiben, hogy a nagy csapások után nagy lesz az áldás a négy folyó és három hegy vidékén, s népe ismét jobb napokat lát, mint egykor, ennek az or-

szágnak jobb napjában, amikor méz állt minden asztalon s tej ömlött minden szegényebb portán is.

Egy áldásos gazdasági év valószínűleg rekreációja volna minden nemzeti erőnek, mely most — valljuk be őszintén — el van csigázva, ki van merülve a türesben.

Erre az országra pedig csak egy jó termés lehetne most az áldás, vagy hogy szerénytelenekek ne legyünk, kívánjuk egy jó közértermést, az is hatalmasat lendíthetne pettyhűdt közgazdasági viszonyainkon.

Mert hogy áll most a dolog?

Még tavaly senki sem kívánta a nagyon jó termést, mert 7-8 frtos buzaár mellett az lett volna a következmény, hogy még lejjebb szaladt volna a kenyérmag ára. Nem is lett jó termés, sőt egy inséges esztendő közöztött ránk, olyan inséges, amilyet már régen nem látott a magyar. S éppen ekkor állott be a gabonáink hallatlan áremelkedése s elértek a 15-16 frtos buzaárát, a miről nem is álmódott a magyar gazda. De még most is igen magas a buza ára s általános a vélemény, hogy jó termés mellett sem fog lejjebb szállhatni 11-12 forintnál még az aratás után se, mert

készletek nincsenek s minden külföldi fogyasztó állam várva várja az új buza bevitelét.

Képzelnék el, hogy milyen hatalmas pénzarádat kerülne az országba!

Számokkal is megvilágíthatjuk ezt. A tavalyi 42 millió hektoliter buza-termés megért 8 frtjával 336 millió frtot. Tegyük fel, hogy most egy jó közértermés mellett 56 millió hektoliter buzáink terem s ezt eladhatjuk 12 frtjával, ez 672 millió frt, vagyis éppen kétszer annyit venne be a magyar-gazdaközönység a gabonájából, mint az elmúlt szomorú esztendőben.

Hát még a többi terméke a gazdaságnak!

Csak ennek elgondolása is öröme dobantja az ember szívét s fokozza az ösztönös bizalmat a magyar föld áldáshozó erejében.

De menjünk szét az apostolok Pünkösd szent ünnepein s hirdessék a népek, hogy az inséges esztendő után ne váljék önkéntelenül pazarlóvá, ne adja el üzereknek lábón álló termését, hanem most már várja be türellemmel az a két-három hónapot s egy felévi nélkülözést után tűrjön még néhány havat szükségét el.

Az áldás jutalmazni fogja a türelmet

TÁRCA.

Mi lett a kanász gyermekéből.

Apja már a 70-es évek elején szegény, de Isten-föld pusztai tanító volt, ki földhöz tapadt nincsentelenség mellett is igazi példaképe maradt a becsület és önzetlen jellemű embereknek.

A puszták e lakójának, mivel hat fű gyermekkel lévén megáldva az úrtól, nem épen kis teher nehezedit apai vállára.

Mig kisiesvíg voltak gyermekei neveltetésük addig csak kis gondtal járt; de a hogyan nőttek, oly mértékben nőtt a gond is a szülők agyában.

Alig érte el életének tizenkettődik évét az első szülött gyermek, amikor atyjának már arról kellett erősen gondolkoznia: hogy gyermeke — pusztai iskolájában megkezdett tanulmányait folytandó — valjón melyek iskolába irattassák hát be.

Ez volt már a nagy gond, nem az eldöntés; pedig nem akart a puszták tanítója nagy urat nevelni fiából, csak olyat, mint maga: szegény, szegény urat.

És be sem véghezvethette iskoláit az első szülött, midőn odanőtt a másik, a bodor kis Jóska, s őt is vinni kellett volna iskolába.

— Hát beléd mi lesz? Kérdé tőle apja.

— Én pap leszek apám, de más semmi, semmi!

Tyűh, faláb ringatál! Nem is tréfás Jóska? Bizony nem én, apám! Isten úgy segéljen! Jóska e váratlan kijelentése óriási aggodalomba ejtette a szülőket s napokon, sőt éjjeleken keresztül mindig azallt kellett foglalkozniok, valjón, hogy tehetnék azt meg ők szegények. Sok, de nagyon sok gondozás után végre csak albán állapodtak meg, hogy hozzájárulnak fiuk a kijelentéséhez. És csakugyan Isten és az emberekbe vetett bizodalommal elhatározták, hogy Jóskaék — amint apja mondá — bár kemény nyaku volt, papnak kell hát lenni.

E határozatot az apa adá Jóska értésére, mondván: „Jól van fiad, Jóska, mi megtesszük kívánságodat, de tudd meg, mielőtt pap lennél, kanásznak kell lenned, mert úgy lesz te jó pap!”

Megalázní öhajította ezzel apja őt s vele éreztetni, mi hát a szegénység s abban a szenvedés.

Kérdem: helyesen cselekedett-e a puszták tanítója?

Szerintem helyesen, s többféle okból is; mert a papnak csakugyan legszebb ékessége az alázatosság s a béke s szeretet.

És csakugyan beszegődött-e fiát — persze csak bír nélkül — egy szentesi paraszt gazdához, kinek neve Lantos József vala; de egyáltalán meghagyta volt neki, miszerint Jóskaival a

legszigorabban bánjon s ne kímélje soha, hanem ültelgeje, mihelyt csak rá szolgál.

E sorok írója szintén — sajnos — itt ismerkedett meg vele, a mikor apja szegénységet ugyanezek legeltetni kellett. Mint mondam, itt ismerem meg Jóska, mint kanász gyermeket, ki csakugyan kemény nyaku volt s hozzá indultas.

Mihelyt falkája közül egy talok, vagy bármí, csikó, sertés, birka: a mikor apja szegénységet ugyanezek legeltetni kellett. Mint mondam, itt ismerem meg Jóska, mint kanász gyermeket, ki csakugyan kemény nyaku volt s hozzá indultas.

Mihelyt falkája közül egy talok, vagy bármí, csikó, sertés, birka: a mikor apja szegénységet ugyanezek legeltetni kellett. Mint mondam, itt ismerem meg Jóska, mint kanász gyermeket, ki csakugyan kemény nyaku volt s hozzá indultas.

Az állatok így módon való megkezezéséhez engem is többször adozóllított, amikor igen sokszor s néha óra hosszán is közöltük a „kajlát”, a „bimbót” s „viragot.”

Persze, hogy gazdája ezt néha megletse, s mikor Jóska szépen behajtott már mindent a hús delelőre, lett neki „ne mulass” az azzót kötéll.

De nem is birta soha ezen mulatságot, s alig töltött Lantosnál egy hónapot, midőn egy reggelen arra ébredt fel gazdája, hogy a kanásznak csak hűt helye maradt meg, ő pedig ellárbolt egyenesen haza.

Midőn haza ért, apja lábai elé vetette önmagát s jalgatva könyörgött hozzá gyekylemért, mondván: Bocssasson meg atyám, kerem, ne ki-nözzen, nem kemény már a nyakam, s nem lesz soha többé.

s meg fogja erősíteni újból a nemzet örök bizalmát a magyar földben, a magyar nemzet életvitelében és erejében.

A pünkösdi fehér galamb ezt hirdeti az időn s biznik benne, hogy nem vész el hiába intése!

Népbankok.

Szerencsésen elkerültek volna oda, hogy a közjogi kérdések fészeszete helyett immar mindinkább a közgazdasági kérdések nyomulnak előtérbe. Előszérve a hazogatókat, hogy a jelenlegi nyomorúságos közgazdasági helyzetet a technika hatalmas vívmányával dolgozó magyarral és a szertelenti felhalmozódó tőke létezőkkel, melyekkel szemben a kiskereskedő tevékenitleni vergődik.

Ez a feltezés relativ értékű, mert a viszonyok gyökeres megváltozása egyedül a nép helyes vezetésétől és tanításától függ. Azok, akik utaltak a takarékpénztárak drága hitelnyújtására ellen dörögnek, egyszerűen hitelesen tisztában azok hivatalos felől. Mert igaz ugyan, hogy pl. 1896-ban az országban működő takarékpénztárak közül 415 8—16% kamatot szedett a kölcsönök után, sőt akadt 250 olyan, melyek még jelzálogkölcsönök után is 8% -ot szedtek, de viszont 540 takarékpénztár 5% -kal, 112 6% -kal és 138 5—7% -kal kamatoztatta a betéteket, a tőketulajdonosok pressziója következtében. Ilyen körülmények között ólós hitelnyújtásról természetesen szó se lehet.

A kis emberek ennek dacára kénytelenek drága kölcsönöket igénybe venni, mert hiszen az eszközökben nem igen va-logathatnak. Ha aztán ehhez hozzávesszük, hogy a hitelít gyarmak indokolatlanul csupán fogyasztási s nem indokolt gazdasági vagy az anyagi jólét tenyleges emelése céljából veszik igénybe, jutunk a mai kritikus helyzet nyitjára.

Ekkor felemléte öt atya, s miután maga belátta, hogy Jósának csakugyan elég már a jöved, megengedte neki az otthonmaradást. De egyáltalán tudta ezt gazdájával, Linak szápen megköszönve szívesgeget, meg az „áozott” is.

Azután alig néhány hétre elvitté e fiat Hódmezővásárhelyre, s ott a gymnasium első osztály tanuló közé irattá be mindjárt. Itt aztán a kis kanasz gyermek, oly hévvel és szorgalommal fogott a tanuláshoz, hogy rövid fél év alatt a legelső helyre küldötte fel magát, s valódi példaképe lett az osztálynak. Midőn pedig az iskolai év végével harentem szülőhöz a nagytára, s kiterítette apja előtt bizonyítványát, az meghatóttan és könnyes szemekkel nézte a sok „1”-est, mert „2”-ese nem volt. Apja a legnagyobb örömmel áthalta esküvőre meg fiat s remegésében agra hízott e szokat autogán: „Ízt akartam Józsi a kánaszgondgált! Így lesz-ez diék pap!”

Bs a kis kanasz bizonyítványába a jogász osztályon keresztül nem esszűtt be egy „2”-ese, minék folytán a seminariumot is könnyen végezte be.

Ez időtö kezdve már hat éve, hogy gond-munkája az Úrnak szülőjeit: a kanasz, mint pásztor, a lelkek pasztora tanulejt adta mar melegen öző s szívességnek, nem különben nagy tudományának mindenféle téren.

De felnevelte a paszták lakója mind a hat fiat úgy, hogy manapság mind különféle s nagy hivatalú tolt be.

Uyan akadna-e most csak egy ember is, ki 300 ft tanítói fizetésből is s „hat” gyermekeket felnevelni tudna? —r. —4.

A népek önmagát kell szerveznie a helyes vezetéssel szükséges feloltság-érzettel felkelteni, önállóságot fejleszteni. Önmaguktól kell megszerniök, hogy a hitel csak akkor átvös, ha ólós és gyűmölösözök használták fel, valamint hogy jó leve jóvedelműkhöz mértek a kölcsön kamatos visszafizetésének lehetőségét.

Ezek előlérsére önkéntelenül kínálkzik a szövetkezeti alapon létesített népbankok eszméje, melyeknek közvetlen célja a rend, a takarékoskodás és a munkaszertet általánosítása, nem különben a nép jólétének fokozása. A szövetkezeti eszme hazánkban csak lassan bír gyökereket verni, aminek oka abban keresendő, hogy az új szövetkezetek a már meglévő hatalmas pénzintezetekkel és takarékpénztárakkal szemben nem bírnak megismosodni, s az azok által fizeti, illetve forgó tőkére szükségelt kölcsönöket drágán kapják, úgy hogy a tagok hitel-igényei alig számbavehetően elégtettek ki kedvevőben.

Gébb akadály volt az is a szövetkezeti terjedésében, hogy a kispárosok önállóságot féltekék a szövetkezés kezében, amint hogy — valjuk be nyíltan — akárháyszor a feltekenység és kenyéririgység is közérzések a népbankok és szövetkezeti tervek megújításában. Ezzel szemben a kiszadák körében nem hódíthatott a népbankok eszméje azért, mivel azok hosszú lejáratu, szinte járadékosszár kölcsönöket csakely anyagi erejük miatt nem nyújthattak. Már pedig jelzálogkölcsönök — s ez leggyakrabban hitelnyújtás feltétele — csak hosszú lejárattal bírhat értékel a gazdasárra.

A szövetkezetek fenti hiányosságait, vagyis a forgó, illetőleg fizeti tőke hiányát így eskzik megszüntetni a gróf Károlyi Sándor által alapított „A hazai szövetkezetek központi intézete” és a képviselőházban jelenleg tárgyalat szövetkezeti törvényjavaslatt. Hogy mily átvös és eredményes missiót teljesítsenek pl. a gr. Károlyi-féle szövetkezetek, bizonyítja, hogy a kölcsönökben levő 370 népbank és 274 szövetkezet az elmúlt évben 47,274 váltót számlított le, 19,870,507 ft értékben, míg az összes pénztári forgalom 9,580,000 ft-ra rugott.

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy e szövetkezetekkel a kilindült végrehajto bizottság által kinyilatkoztatott az az elv iránytadó, hogy a szövetkezetek kebelébe csak olyan egyének vehetők fel, akik úgy becsültségükkel, mint józanúság és munkásságukkal fogva meg is érdemlik azt, illethejk meg kollépeken, hogy de-rik és igyekvő embereket mentettek meg a népbankok az anyagi romlásról.

A hazai szövetkezetek központi hitelintézete t. i. ha valamely községben 40—50 tag 10 dr. 25 frtos üzletreszt jegy-zs, s ha pl. a tagok az általuk jegyzett üzletreszt értékeknek meg köztéréségg vállalnak felelősséget, akkor rögzítő ad már 5—6000 ft-nyi kölcsönt 5—5.5% mel-lott, melyet aztán 1% -nyi nyereséggel értekesíthetnek a tagok között. Ez az 1% a kezelési költségek fedezésére, az üzlet-reszt osztalékának növelésére, vagy pedig a tartaléklapj dotálására fordítható.

Nagyszert ezeknek az elveknek a figyelembe vételével készült a tárgyalás alatt lévő szövetkezeti törvényjavaslat is, azzal a különbséggel, hogy a törvény értekelében alakított központi hitelszövetkezet üzleti tőkéjéhez az állam, illetőleg kötvényekhez 3 millió koronával járul.

Ezzel szemben ellenőrzési jogot gyakorol, de csak addig, míg a szövetkezetek nem erősödnek, mikor is visszavonul, hogy a teret az egyedül illetékes teny-zőnek, a társadalommal átengedje.

Megnyitvással látjuk ezekből, hogy a szövetkezetek életképes fejlődére imár biztosítottan tekinthető, s meggyő-ződésünk, hogy a nyomban járó nagy-szerű eredmények sem fognak elmaradni. Ha valahol, úgy nálunk fokozott szükség van erre, mert hiszen a kis emberek kellő támasz hiányában már-már az anyagi rom-lás szelén állanak. A szövetkezeti eszme diadalmasodásával meg lesznek alapítá-ha a különféle népbankok és hitelszövetkezetek, az anyagbeszerzési, áruárak és termelési szövetkezetek a kispárosok és kiskereskedők; az eladási, beszerzési és elevátor stb. szövetkezetek a kiszad-ak részére. Ekkor, de csakis ebben az esetben vehetők fel eredményesen a har-czat a szocializmus romboló pusztításai ellen, szilárd kitartással haladva azon az uton, melyet Schulze-Delitzsch és Raiffeisen, a szövetkezeti eszme e két lánglélek apostola, Lassaellal, a szocializmus predikátorával szemben vívott nagy harcuk-ban élesen jelölték ki.

Katona Bela.

HETI HIREK.

Kunszentmárton, május 29.

— **Felkérjük** mindazon t. olvasónkat, kik előfizetéseikkel még hátralelékban vannak, azt mielőbb beküldeni szíveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk postai megbízást küldeni.

— **Hungverseny.** A Kunszentmártoni dalárda és műkedvelő egyesület, mint bennünk értesítettek, jövő hó 4-én, szombaton, Sipos Kálmán nyári helyiségeiben táncmulatságot és műkedvelői előadással egybekötött jótékony célú hungverseny rendez. Belépőtűj: személyegyen 1 ft, családjeg 2 ft 50 kr. Az egyesület ez alkalomra teljesen új színpadi díszleteket készített. A festési munkálatok a befejezéshez közelednek.

— **Jubilatós orvos.** Tisza-Földváron ma éremes férfi ünneplőeszer gyűlekezik össze a község előlékösége. Dr. Baumer Jakab tiszaföldvári községi és egyuttal tiszai alsójárás járás-orvos e napon tartja felszázastendós orvosi jubileumát. 1848. február 22-én kapott diplomát Prágában. Mint fiatal orvos már résztvett a szabadságharcban. Ennek leverése után Bel-kozsgében uradalmi orvos lett; de már 1861. tavaszán Tisza-Földvárra került községi orvos-nak. És azóta ott működik, de már 1863-ban kineveztek Heves-Szolnok vármegyében tiszteletbeli járás-orvossá is. Jász-Nagy-Kun-Szolnok-megyében 1878-ban választották járás-orvossá, 1889. óta pedig mint örökös kinevezett járás-orvos működik a tiszai alsó járásban. Ötven esztendő lefojlyása alatt egész tudományát, ritka szorgalmát, tökéletes lelkiismeretességel szemtel embertársai javára és valóban kiváló érte-meket szerzett magának a községességük körül. Ez érdemek jutalma az az általános tisztelet és szeretet, melyben az öreg úr az egész megyében részéssel, de különösen azon a környéken, ahol az ő áldásos tevékenységét hatásában is ismerik. Ez az általános tisztelet és szeretet jut kifejezésre a vasárnapi jubileumon, amely alkalommal Baumer tiszteletré Tisza-Földváron többféle ünnepléssel rendeznek. Most, hogy az öreg úr jubilat, a járásban fölévőletünk az ő orvosi működésének kiválóbb momentumait. Így azt, hogy több nagy háboruban vett részt orvosi minőségben, s mindig teljes tevékenységet fejtett

ti, de különösen akkor tűntette ki magát, mikor a kizsóló-árjárásban a kolerajárvány dühögött 1869-ben, 1873-ban és 1874-ben. Dr. Baumer ritka önfeláldozással, sokszor a maga életének veszélyeztetésével bugdokolott azon, hogy a járvány pusztítását megemtsa az emberekkel. Ettől kezdve valószínű gyermeki ragaszkodással veszik körül a járás jó öreg doktorját, kinek különben szélesen kiterjedt családja van.

— **Kivonat az allami anyakönyvből.** Az elmúlt héten születtek: Szarka István, Csusz István, Mezey József, Laszlo, Béla, Apátóczy János, Balga János, Tóth János. — **Merháltak:** Horpácsi Erzsébet, özvegy Paszti Andriáné 68 éves napaszom; Molnár Mihály 2 éves, Molnár István földműves fia; Huszár Piroks 7 napos, Huszár István napaszom leánya; Csik János 3 éves, Csik István napaszom fia.

— **Közigyűlésből.** A képviselőtestület által folyó év május 25-ik napján tartott rendkívüli közgyűlésben a következő közérdekű határozatok hoztak: A községi ársvapentart 1896. évi számadást megvizsgálván, a számadatoknak a felmentvényt megadta, a számadást pedig felülvizsgálás végett a varmegyei törvényhatóságok felterjesztén rendelte. — Ujból kimondotta a képviselőtestület, hogy a helybeli népisékolák közsegévé kívánja tenni, de hozzájárul azon kívánsághoz is, hogy csak r. kath. és illetőleg az izraelita tanító választások a vallásos nevelés biztosítása érdekében. — Mesterszállás és Kuncsorba községekkel a közös vagyon megosztása tárgyában tartott értekezleten a községi kiküldöttek által tett ajánlatot a képviselőtestület tudomásul vette s a kiküldöttek eljárását jóváhagyta. — A városi magtár bérleti ideje f. év május 21-ik napján lejárván, az újabb haszonbepadásra határnappal a községüzárnál május 30-ig, vagyis pünkösdi másod napjának d. e. 9 óráját tűzte ki. — A pénztár megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvet, mely szerint a pénztár rendben találottat, tudomásul vette. — Elhatározta a képviselőtestület, hogy felhívja a földbírtokosokat, hogy a kik 1882. év, vagyis a kataszteri munkálat befejezése óta a mivelés alól valamely területet elvonatnak, pl. tanya helynek vagy utnak, az adó leírása, illetőleg adómentes területtel való felvétele végett az adóügyi jegyzőnél jelentkezzenek. — Végre kérvényt intézett a földművelésügyi m. kir. miniszter úrhoz, hogy az ármentesítő tarsulatot közeleze a Kunszentmárton község által elvonuló védőlétesnek téglával való kiburkolására, a körösi hidon felléti részen is.

— **Orgonaszállás, Mesterszállás községben.** A templomépítő bizottság honlap, f. hó 30-án tartja orgonaszállási ünnepélyét. Az ünnepély d. e. 10 órakor szent misével veszi kezdetét. Az orgonaszállás népműveléssel kezdte egybekötve.

— **Gyfkosság két forint miatt.** Szivós Balázs jómódu jászberényi földműves felesége mult év május havában elhalálozott a nélkül, hogy végrendeletet hagyott volna hátra. A hagyatékát emellegfoga a törvény értelmében Szivósné egyetlen testvérhátja Pintér Sándor örökölte. A hagyaték-tárgyalást a hatóság a folyó év január 21-én tartotta meg, a melyen az árvaszékek csak hosszabb tárgyalás után sikerült a perlekedő sógórok között egységet létrehozni. Az nap délután az ügy végleges rendezése ügyében Pintér megjelent sógóra házámal. E közben a sógórok között egy két forintot különbözött miatt heves zivakodás keletkezett, melynek folyamán a különben is elkezeredett Szivós egy keze ügyében került késsel sógóron ülő veszedély sebeket ejtett, hogy néhány perc alatt kiszenvedett. — Szivósvé azzonnal elfogták s bezsállították a szolnoki kir. törvényszékhez, a mely a most megtartott végtérnyáralson a vádlottat több enyhítő körülmény figyelembe vétele mellett a bkvt. 279. §-ába ütköző szándékos emberölés büntetése miatt három évi fegyházra ítélte.

— **Pártoljuk a hazai part.** Felhívjuk t. olvasónk figyelmét Hölz el és H a c k e r elsőrangú férfi, női és gyermekek cipőraktárára, Budapest, Erzsébet-körút 58. hol a legdivatosabb és legjobb minőségű cipők előcsobban, mint bárhol a legszolidább kivitelben kaphatók.

— **A washingtoni csatászömlék.** A pék, kedves olvasó, a legelőmesőbb előállítások közé tartozik. A péknek akármely zugában él a világban, egyetlen nagy gazdaságati élv leg-bog a zsemle előtt, s ez:

minél kisebb zsemleért, minél nagyobb mennyiségű krajaerát!

A pék nevezett valóban csak igen sok és nagy ravaszággal lehet megéredelni. Há, hogy a dologra térjünk. Líbun városában is vannak pékek. E jeles iparosok most hatalmas komikummal bíró dologgal adták tannjelét annak, hogy furfangos és okos emberek. Ugyanis, mióta a listák ára emelkedett, folyton kisebb zsemléket sütöttek.

Jötték az emberek:
— Hat ez is zsemle!
— Igen, Kiest, de zsemle.
— Borzastól!

Nagy volt a méltatlankodás. A listák ára tovább emelkedett és a zsemlék mindig kisebbek lettek.

Bejött egy ur:
— Zsemle! kérek.
Odaszó nekik a pék egy apróságot.
— Tessék.
— Nem hallja? Z s ö m l é t akarok!
— Hisz ez zsemle!
— Ez?
— Igen.
— Esküdjék meg rá!
— Isten bizony.
— Akkor elhiszem.

Fogta, elvitte. Aztán visszajött:
— Mondja csak, mi ennek a zsemlének a neve, kérem?
— Washingtoni csatászömlé!
Ez is lett aztán a neve Líbunban a diónagysága zsemlének.

— **Tessék mutatványzatot kérni!** A „Pillangó” társadalmi és művészeti élelzap tizenhétédik száma az állandó alakokom kívül 30 szebb-nem szebb rajzjal megjelent és még gyönyörűbb kivitelben, mint az első 16 szám. Hasonló lap magyarul még nem jelent meg. A „Pillangó” szerkesztője és kiadóhivatala Budapestben, Teréz-körút 35. sz. a van. Előfizetési ára negydedre egy forint.

— **Hamis forintosok.** A postahivatalkóban, a hol legnagyobb az ezüstpénzt forgalma, majdnem mindennap hamis ezüstforintosokra akadnak. A hamisítványok mind egyformák, önből és antimónból öntve, osztrák verésűek és 1879-es évszám van rajtuk, színük szürke, rajzuk elmosódott, súlyuk kisebb a valódiaknál. Az eddigi kutatás kiderítette, hogy a hamis pénz valahol a délvidéken készült s onnan kerül forgalomba az egész országban.

— **Azsiából az Ország-Világnak.** Az Ország-Világ, Magyarországnak az a legjobb s legtekintélyesebb hetilapja, e héten üzenetet kapott messze Azsiából, a Volga partjáról. Az oszmagyarakot kutató Zichy Jenő gróf írta, hogy e nagy újság révén tudassa a magyar olvasóközönséggel, hogy eddigi utjában hol és merre jár s mit tapasztalt. Elküldte egyttal azért a szög képeket is, amiket eddigi utjában készített, hogy a magyar olvasóközönség, a mely bizonyára szeretettel gondol a nemes grófra, képeken is beutathassa az újság a magyar nemzet ósházáját: Azsiát. Ezt a felelet érdekes levelet, s a mellette csatolt képeket e heti számban mutatja be az Ország-Világ, a melynek ez a száma tele van érdekes képekkel.

Keresték egy jó családból való híly nyomdásztanulónak. Czim a kiadóhivatalkóban.

A multból.

Most, hogy Jásznagykunszolnok varmegye fejelelmi választámya Bereczky Győző kunszentmártoni adóügyi jegyzőt hivatalvesztésre ítélte, helyénvalónak találjuk, hogy olvasónkat visszaemlékeztessük a multa s előidéztük „Iharos”-nak egy közleményét, a melyben megjövődölte Bereczky Győző adóügyi jegyzőt mostani állapotját. Tesszük ezt azért is, mert lehetnek sokan, kik az említett közleményre már nem is emlékeznek, de meg vannak olyanok is, kik abban az időben nem voltak olvasónk sorában. A közlemény a következő:

Hétről-hétre.

Ira: Iharos. 1897. április 11.

Boesasson meg szegény fejemnek,
On mindig nyajás olvasó,
On most az egyszer tán megenged,
Ha versem kissé untató,
De híjfe el, bár törököttem,
Nem tudtam irni ennel szebbet
És mondatom, hogy boldog lettem,
Hogy nyílt sor kijött a rim meglett.

Még hátra volna hatszor ennyi,
Mint mennyit On most olvasott
S nem akar sehogyse menni,
Nem lelek egy gondolatot.
Rozsallt út ki minden kísérlet,
Kifogtam immár a tönkötök,
De irnom mégis kell... meselők...
Meselők hát egy „zöld” kalotrit.

Nagy, messze földön nem volt párja
Egy karesu, zöld vadász kabátunk,
Szebb, sokkal szebb volt, mint a milyet
Az utékon mostanában látnak.
Egyéniség volt e kabátban!
Jellem volt, önálló egység,
Meresz formában és szabásban
Lefozta a többieket.

Egyezzer aztán a zöld kabát
A feketék közé került,
Hamisság volt az anyagát,
De jól a pompaszu sikerült.
S olkor — igen jó volt — kezdte,
Szereyenen meghuzta magát,
De aztán henegni kezdte
Az emlitettem zöld kabát.

A feketeket kivéve,
Goromba volt, basáskodott.
És oket somimbe se vette
A csif, a háltában, hiott
Ezek becsiztek, dődelgették
S elhalmoztak sok földi jóval,
A kenyeret szájába tették,
De azt is mezed és díval.

De egyszer megsokalták végre,
Az oktan basáskodást,
És a poszviv feketékből
Bősz harag szállt szemlőntömst,
Byet kevés ember, ha látott.
És a föbzölött föketék
Agyonverték a zöld kabátot...
Eddig tudom csak a mesét.

CSARNOK.

Nem kérdezem...

Nem kérdezem, szerzes-e engemet,
Vagy boldog-e az a szerelm?

Boldogtalan az sohasem lehet,
Aki szeret — szeretve végtelen.
Mint anyai más, én is ifjú vagyok,
Munkára, tette, mindig kész karom;
Hű szív az, mit szerelméddel adok;
S cserébe csak szivedet akarom.
Hogy boldog vagy szeretve általam,
Édes leánykám, nem is kétkedem —
De ezt az üdvöt én adom magam,
Vagy más is adhatná azt kivülem?

Oh mond leányka, fájna-e neked,
Ha elhagyánál hazug, hűtelen,
És más öleiben tudva engemet,
Gyógyulna-e ez a seb sziveden?
Amit az ajkam néked hazudott,
Ha más beszélne, elhínnéd szavát,
S amit szerelmem néked nem adott,
Élég vón az, mit más helyébe ad?
Avagy sirnádnál hütlenségemet,
S nem volna vágyad semmi más után?
Lelkemnek fűde aki így szeret,
Csak az szeret őszintén, igazán.

Gérő Lajos.

Pünkösdi róza.

Hétszer hét nap pergett le egymás-
után az idő mindig forgó kerekén azóta,
hogy az Istennek halhatatlan ja, a Meg-
váltó feltámadott, s ime eljött a szentlé-
lek megjelenésének napja is.

E szent és magasztos napon átvőzől-
lek téged szereltemek május havának ko-
rai virága pünkösdi róza.

A biblíeről még alig-alig, hogy nyiladozni kezd rólad. Alóla kipislogatsz bi-
borvörös szemzedel s hova-tovább lerázod
zöld bilincsedet s előttünk állasz, karmín
arcod minden hideg fonségével üdvözölve
bennünket, Messiasvárnál halandókat, pün-
kösöd havának utólján.

Mennyi fonság ömlik el egérszédől
majdnem kiesztán az arcodon! Bölcsel-
kedő emberi elmém elgondolkodik Isten
véghetetlen kegyelmén, csodás alkotáisan.
Kutató szemem e pillanatok épp te raj-
tad nyugszik. Te benned istenitem flórat,
az ezer színpompájú, vakító és szállítató
virágvilágot. Szeretnélek kevély király-
asszonyom keblemre szorítani s csókodaim
piros ajkamnál bitor sármáid. Hideg és
pávásokod vagy, miként amaz egyiptusi
királynő, a rakoncátlan Nilus partjáról,
ki kegyetlen is volt; kinek lábai előtt
Róma korlátlan hatalma urai firtengtek,
Róma hatalmas népének zarnokai, akinek
viszont te zarnokoskodtál: férfi szívek
lenyűgözője, piros arcu bazsaróza: isteni
Cleopatra.

Igen, igen piros pünkösdi rózsája: te
vagy a szimbólikus kétezer év előtti asz-
zony.

Sok, talán minden vonás benned van
amaz isteni, a világ urait csuszó-mászó
féreggé változtató hatalmas nemberből,
aki veszedelmes, csábító, sokat igérő, de
soha semmit sem adó vala.

Az emberek félték, rettegetek, mint
talán a villámokat szóró Jupiter tonau-sz-
tem. Lábaihoz borultak az édes független
emberei, tudósok, költők és saruinak nyom-
tán csókolván boldogok voltak, ha e dae-
móni bütske nő mosolyt dobott nekik
közec gyanánt.

Cleopatrát ölelmi s aztán meghalni
— ez volt vágyaik netovábbja. Mert hát
mi következhetik már ezután, élvek sa-
rában? semmi! Az ember nyugodtan tér-
het meg ősapái kebelébe: hiszen élvezte
a földön feltalálható és elképzelhető leg-
nagyobb gyönyört.

Bazsaróza! Bazsaróza! Ha harmat
férközik szálfonum eres szirmaid közé:
egy nézsz ki mintha fájdalmas, véres
könyeket sírnál.

Hidd el, klasszikus hasonmásod, az
egyiptusi basa, a Ptolemaios gögös lánya
sirt elég véres könyvet. Sirt, mert féltette
Antóniust; mert, mert a hatalmas Octavi-
anus nem birta meghódítani bájával.

Mikor Rómában a cezáránál voltál:
elment utánad tólv Nubia szálltote; az
Aszrád datolyaárús fia, aki csemegét árult
az alexandriai asszonyoknak. Csak látni
akart — egyebet sem.

De micsoda nekéd a nyomorult datoly-
árús rajongó síheder fia, mikor a te
dadulatod cözazórok szívével volt kirakva? az
Aszrád fiát elkergették a palatáorók.
Te, mikor később megtudtad a fél esetét:
könyeztél . . . Vajjon miért . . . !?

Az ördögöt éppen ilyen piros színel
festik, mint amilyen a te arcod pirja,
pünkösöd rózsája.

Biz' az vagy: ördög. A Belial dae-
mona, ki szép, de hideg álarcot tudott
ölteni az emberek megrontására.

Valami közösséged is van az ördög-
gel, mert annak a lelkéből lelkedzett test-
vérei, a tarfejű zenianók, Szolimán jani-
csarjai hoztak benneteket messze Ázsiából
hozzánk.

Talán bizony akkor szűzfehérek va-
látok (akad ilyen most is köztetek) és a
sok görbe damaskuszi acéllal ártatlanul
kiöntött keresztény áldozatok vére öntöz-
ött ilyen ördögi pirossá, s hogy megho-
nosodtatok és mivel hogy Szentlélek el-
jövételének napja felé ti vagytok a ta-
vaz rózsáinak első hirnökei, elneveztek
pünkösdi rózsának.

De ha szép is vagy, nincsen semmi
illatod; éppen így az egyiptusi bazsaró-
zsában sem volt szikrányi poézis sem.

Pedig ha az ember kézbe kap, öz-
tönszerűleg illatodot keresi. És mennyire
csalódik, ha fuszagot — sőt annál is
rosszabbat — kap . . .

Ne csüggedj azért: mégis hullámzó
keblekre, illatos, puha hajfonatok közé
kerültsz, bütszke arcu, biborszintű baza-
róza.

Bárony Gyula.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

CSANÁDY JÓZSEF.

3Kírdetmény.

Van szerencsés tisztelettel tudatni,
miserint Kunszentmártonban a **Gazdasági
Takarékpénztár udvarán**, a kir. járás-
bírószáék szemben

fényképezési müintézetet

nyitottam, s elvállalok mindennemű felvé-
teleket, ügyzietnie fénykép után **kréta rajt**
készítek. Felvételek borult időben is esz-
közölhetnek.

Magamat a n. é. közönség figyelmébe
ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

Sáray Albert,
fényképész.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdőgyulladás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„GLANDULEN“ használata által.

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű tü-
dőbetegségeknél. Bámaltos sikerek régebb és előre-
haladottabb tüdőbetegségeknél; bizonyítottan gyógyít
betegket és hirtve orvosok által.

Glandulen nem mesterségesen utó előállított vgy-
szert, melyeknek többnyire nem kívánat keletke-
sen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, haza-
mosabb használatnál is.

Glandulen előállították Dr. Hoffmann utó által
Mooraa (US) vegyi gyárban egvárosz állatoknak
tüdőmirigyéből. Tabletákkban, keles és alkalmas
alkal bevéve. Minden egyes tableta tartalmaz 0.25
Glandulen-nek megfelelő 0.05 beúszított mirigyanyagot
és 0.20 inaktív tejcukrot.

Glandulen törvényileg védve és szabadalmazva
van, utánzókatól óvakodjék. Változtalan alakban min-
den gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 drb.)
és 1 frt 50 kr. (50 drb.) Ott, hol nem kapható, fordul-
jon a forráshoz:

Dianna gyógyszerár.

Budapest, Károly-kört 5-ik szám.

Honnan kívánata terjedelmes ismeretű és használati
utastás orvosoknak, valamint betegnek bérmentet
küldetnek.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves hátszer ellentét az 186 megpróbálásoknak, mert már több mint 27 év
óta megbízható, fájdalomcsillapító beúszított alkalmazzák hátszerveit, csázeit, tag-
szaggyógyászati és sebészeti célokra és az orvosok által beúszították a zónidó gyakorlatban
rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment óbervezen állat,
nem titkos szer, hanem lény egyszerű hátszer, melynek egy hátszertában sem
kelesse hátszert. 40 kr., 70 kr. és 1 fr. üvegbenkénti árban majdnem minden
gyógyszerárban kapható van; forrátkár: Török József gyógyszerészi
Budapecsen. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több ki-
selebrőrdést választott van forgalomban. El sem akar engedni, az minden
egyre ügyet Horgony vedély és Richter gyógyszerészi miként mint ve-
leddt tartalva vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csáze. és kir. udvari szállító, BUDAPEST (Thüringia).